

GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ KAPSAMINDA ÖNGÖRÜLEN VERGİ AVANTAJLARI

Yukarıdaki damga vergisi oranlarının güncel olduğu dikkate alındığında

Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi uyarınca öngörülen muafiyet ve istisna uygulamalarına ilişkin vergisel avantajları;

1. Uyumlu Mükellefe İndirimli Gelir/Kurumlar Vergisi Uygulaması,
2. Yabancıya Konut ve İşyeri teslimlerinde KDV İstisnası,
3. İnşaat Sektöründe Uygulanan Tapu Harç Oranları ile Damga Vergisi Oranlarının Düşürülmesi,

şeklinde sınıflandırmak mümkündür.

A. Uyumlu Mükellefe İndirimli Gelir/Kurumlar Vergisi Uygulaması

Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile, vergi karnesi pekiyi olan uyumlu mükelleflere yönelik olarak belli bir süre indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulamasından yararlandırılması imkânı öngörülmektedir.

Kanun Teklifinin söz konusu düzenlemeye yönelik madde gerekçesinde yapılan açıklamada; Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler hariç kurumlar vergisi mükelleflerinden maddede yer alan şartları taşıyanların, verecekleri yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'ini, ödenmesi gereken vergiden indirebileceği, indiremediği tutarların ise beyannamenin verildiği tarihi izleyen bir tam yıl içerisinde, mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edebileceği, mahsup edilemeyen vergi tutarlarının ise iade konusu yapılmayacağı hususu öngörülmüştür.

Kanun Teklifinin 1'inci Maddesi ile 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mülga Mükerrer 121'inci Maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Kanun Teklifinde yer alan hususlar, tarafımızca incelenmiş ve değerlendirilmiş olup vergisini düzenli ödeyen mükelleflere getirilen indirim veya avantaj uygulamaları aşağıda yer aldığı gibidir.

A.1. İndirimli Gelir&Kurumlar Vergisi Uygulamasından Faydalanabilecekler

İndirimli vergi uygulamasından sadece aşağıda belirtilen vergi mükellefleri faydalanabilecektir.

- a. Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefleri
- b. Kurumlar vergisi mükellefleri (finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler Hariç)

A.2. İndirim Uygulamasından Faydalanacak Mükelleflerin Sağlaması Gereken Şartlar

1. İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş olması gerekmektedir. Kanuni süresinde verilen beyannameye ilişkin olarak sonradan düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannamelerin bulunması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmayacaktır.
2. Kanuni süresinde verilmiş beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin de kanuni süresinde ödenmiş olması gerekmektedir. Her bir beyanname itibariyle 10 liraya kadar yapılan eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmayacaktır.
3. İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıl vergilendirme dönemi içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibariyle ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması gerekmektedir.

Haklarında belirtilen süre içerisinde ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunan mükellefler **ancak yapılan tarhiyatların kesinleşmiş, vergi kararlarıyla veya Vergi Usul Kanunu'nun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda**, bu indirimden yararlanılabilecektir. Aksi takdirde indirimli vergi uygulamasından yararlanılamayacaktır.

4. İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibariyle vergi aslı 1.000,00 TL'nin üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması gerekmektedir. Ayrıca Kanun Teklifinde, indirim hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında Vergi Usul Kanunu'nun 359'uncu maddesinde sayılan fiilileri işlediği tespit olunan mükelleflerin söz konusu indirim uygulamasından yararlanamayacağı öngörülmüş bulunmaktadır. .

A.3. İndirim Konusu Yapılacak Vergi Tutarının Üst Sınırı

Kanun Teklifinde yer alan ve yukarıda izah ettiğimiz bu şartların tekemmülü neticesinde hesaplanan indirim tutarı, her hal ve takdirde 1 Milyon liradan fazla olamayacağı öngörülmektedir.

Söz konusu bu tutar her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında arttırılmak suretiyle uygulanacaktır. Bu şekilde hesaplanan tutarın %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmayacaktır.

Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanabileceği indirim tutarı; ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle beyan ettikleri kazanç toplamının, toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dağıtım anahtarı olarak dikkate alınmak ve söz konusu bu oran ile hesaplanan gelir vergisinin çarpımı neticesinde tespit olunacaktır.

A.4. İndirimli Vergi Uygulamasında Mahsup Süresi

İndirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yılı içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilecektir.

Bu süre içerisinde mahsup edilemeyen vergi tutarları red ve iade konusu yapılmayacaktır.

Bu madde kapsamında vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti halinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılacaktır.

Bu hüküm, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının, indirimden yaralandıktan sonra tespiti üzerine yapılan tarhiyatların kesinleşmesi halinde de uygulanacaktır ve bu takdirde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler ile bunlara ilişkin cezalar açısından zamanaşımı, yapılan tarhiyatın kesinleştiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlayacaktır.

B. Yabancıya Konut ve İşyeri teslimlerinde KDV İstisnası

Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi uyarınca Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13'üncü Maddesinin birinci fıkrasına eklenecek bir hüküm ile, yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir işyeri veya daimi temsilci yada daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılacak konut ve işyeri teslimleri, kanunda belirtilen şartların sağlanması kaydıyla KDV'den istisna olacağı hususu öngörülmektedir.

Kanun Teklifinin söz konusu düzenlemeye yönelik madde gerekçesinde; yapılacak düzenlemeyle, ülkemize döviz girişinin artırılması ve inşaat sektörünün teşvik edilmesinin amaçlandığı hususu vurgulanmıştır.

Kanun Teklifinde yer alan söz konusu madde önerisi, tarafımızca tetkik edilmiş olup; yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilere yapılacak konut ve işyeri satışlarında uygulanacak olan KDV istisnasına ilişkin esaslar aşağıda yer aldığı gibidir.

inşa edilen binaların ilk tesliminde uygulanmak ve bedeli döviz olarak Türkiye'ye getirilmek kaydıyla, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir işyeri veya daimi temsilci yada daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılacak konut ve işyeri teslimleri KDV'den istisna tutulacaktır.

B.2. İstisnadan Kimler Yararlanacaktır

İstisnadan;

- İkametgahı Türkiye'de bulunmayan ve/veya bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak altı aydan fazla oturmamış olan yabancı uyruklu gerçek kişiler,
- Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir işyeri veya daimi temsilci yada daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlar

Yaralanabilecektir.

B.3. İstisnasın Türü

Kanun Teklifinde istisnai hükmün KDVK Mad.13'e konulması hususu önerilmektedir. Söz konusu bu maddenin Kısmi İstisna uygulamasına ilişkin olduğu hususu

Kısmi istisna kapsamında mal teslim eden veya hizmet ifa eden mükellefler, bu işlemleri dolayısıyla yükledikleri KDV tutarlarını yaptıkları işler dolayısıyla hesapladıkları KDV toplamından Kanununun 30/a maddesi uyarınca indirememekte ancak söz konusu yüklenim KDV'leri gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde maliyet ya da gider olarak dikkate alabilmektedirler.

B.4. İstisna Uygulamasında Döviz Şartı

Kanun Teklifinde yer alan söz konusu madde önerisinde, yukarıda sayılan mükelleflere yapılacak konut ve işyeri teslimlerinin mezkûr istisnadan yararlanabilmesi için konut ve işyeri tesliminin ilk teslim yani daha önce ikamet edilmemiş daire veya kullanılmamış işyeri statüsünde

olması ve ayrıca da söz konusu taşınmaz bedellerinin döviz olarak Türkiye'ye getirilmesi şartı söz konusudur.

C. İnşaat Sektöründe Uygulanan Tapu Harç Oranları ile Damga Vergisi Oranlarında indirim uygulanması

C.1. Damga Vergisi Oranlarına İlişkin Olarak

Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi uyarınca, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'na ekli (1) Sayılı Tablonun "I. Akitlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün "A. Belli bir parayı ihtiva eden kâğıtlar." başlıklı fıkrasına (13) numaralı bentten sonra gelmek üzere inşaat sektörüne ilişkin farklı sözleşme türlerinin eklenmesi önerilmiştir.

Kanun Teklifinde önerilen düzenlemenin gerekçesi ise "**bu kâğıtlar için oran farklılaştırılmasına imkân verilmesi sağlanmaktadır.**" Açıklaması halinde belirtilmiş bulunmaktadır.

"A. Belli bir parayı ihtiva eden kâğıtlar." başlıklı fıkrasına (13) numaralı bentten sonra gelmek üzere eklenmesi öngörülen kâğıtlar ile vergi oran bilgileri aşağıda yer aldığı gibidir.

14. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri(**Binde 9,48**)

15. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri kapsamında yapı müteahhitleri ile alt yükleniciler arasında düzenlenen inşaat taahhüt sözleşmeleri(**Binde 9,48**)

16. Kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat işlerine ilişkin danışmanlık hizmet sözleşmeleri(**Binde 9,48**)

17. Yapı denetimi Hizmet Sözleşmeleri(**Binde 9,48**)"

C.2. Tapu Harç Oranlarına İlişkin Olarak

492 sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı (4) sayılı tarifenin, "I-Tapu İşlemleri" başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendinin sonuna;

"Bakanlar Kurulu bu bende ilişkin kanuni nispeti, gayrimenkullerin türleri gayrimenkul sertifikası karşılığı edinimi, sınıfları, büyüklükleri, bulunduğu yer ve vergi daireleri itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere bir katına kadar arttırmaya onda birine kadar indirmeye yetkilidir."

Hükmü getirmek suretiyle 492 sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı (4) sayılı tarifinin, "I-Tapu İşlemleri" başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendinde düzenlenen gayrimenkullerin tapuda satış yoluyla devri işlemine ilişkin tapu harç oranlarını farklılaştırma hususunda Bakanlar Kurulu'na yetki verilmektedir.

Yukarıdaki damga vergisi oranlarının güncel olduğu hususu bilinmektedir. Kanun Teklifinin genel gerekçesinde yer alan "İnşaat sektöründe maliyetleri azaltmak amacıyla tapu harç oranları ile bu sektörde kullanılan bazı kâğıtlar bakımından damga vergisi oranlarının farklılaştırılmasına olanak sağlanması" ibaresi de birlikte dikkate alındığında, hem harç oranları ve hem de damga vergisi oranlarında Bakanlar Kurulu'na yetki verilmesi ve bu yetki çerçevesinde her iki vergi oranlarına yönelik indirim yapılması beklenmektedir.

NOT VE AÇIKLAMA: Bu yazımız konusunun, Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra olmak üzere ekleme yapılması ve makale haline dönüştürülmesi planlanmış bulunmaktadır.